

STATENS VA-NÄMND

BESLUT

2015-06-01
Stockholm

BVa 60

Va 169/13

SÖKANDE M och S H

MOTPART Jönköpings kommun

Ombud: Jur.kand. A H

SAKEN Anläggningsavgift och förbindelsepunktens läge

VA-NÄMNDENS AVGÖRANDE

Va-nämnden lämnar M och S Hs talan utan bifall.

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

M och S H äger fastigheten Jönköping Ingelstorp 1:14 som ligger inom verksamhetsområdet för Jönköping kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Fastighetsägarna har yrkat att Va-nämnden ska fastställa att den av kommunen anvisade och upprättade förbindelsepunkten inte uppfyller närhetskravet enligt vattentjänstlagen. Om Va-nämnden kommer fram till att förbindelsepunkten följer lagens krav har fastighetsägarna yrkat att anläggningsavgiften ska sättas ned till skäliga 25 142 kr och att Va-nämnden förpliktar kommunen att återbetala 54 519 kr (79 661-25 142) till dem.

Kommunen har bestridit yrkandena.

Va-nämnden har hållit två förberedande förhandlingar. Parterna har fått tillfälle att skriftligen slutföra sin respektive talan i målet, varefter nämnden har avgjort målet på handlingarna.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Fastighetsägarna har i huvudsak anfört följande.

De flyttade till fastigheten Ingelstorp 1:14, Jönköpings kommun i april 2010. Vid visningen av fastigheten så berättade fastighetsmäklaren att fastigheten inom kort skulle anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Området är ett gammalt sommarstugeområde i närheten av en sjö (Axamosjön) där fler och fler fastigheter gjorts om till permanentboende. Lösningarna för vatten och avlopp i området har bestått av enskilda avlopp och en samfällighet. Samfälligheten sammankallade till ett extra inkallat möte innan de tillträdde fastigheten. På mötet beslutades att varje fastighet skulle anslutas till kommunalt vatten och avlopp samt att föreningen avvecklas i samband med överlåtandet. Kort efter inflyttningen ansökte de om bygglov för uppsättning av plank på fastigheten och fick då information om att de skulle avvakta med

byggnationen pga. att Jönköpings kommun skulle lägga ledningar runt fastigheten för vatten och avlopp. Bygglovets beviljades och en information bilades angående byggnation av kommunalt vatten och avlopp runt fastigheten.

Fastigheten som idag ingår i en samfällighet upprättades den 5 oktober 1990 med dnr 900261 enligt beslut av Fastighetsbildningsmyndigheten i syfte att förse 26 stycken fastigheter med vatten och avlopp. Inga servitut finns för ledningar mm. Runt de fastigheter som ingår i samfälligheten finns bostadshus med enskilda avloppsanläggningar samt en camping. Samtliga fastigheter runt samfälligheten kommer att anslutas var och en för sig till den kommunala vatten- och avloppsanläggningen. Det innebär för de som ingår i samfälligheten jämfört med de fastigheter som blir direkt anslutna till kommunalt vatten och avlopp att de har olika garantier vid exempelvis driftstopp, föroreningar av dricksvatten samt spolning av ledningsnät. Samfällighetens försäkringsbolag har informerat om att försäkringen inte omfattar ovan angivna garantier och att det heller inte går att utöka försäkringen för att täcka dessa kostnader.

Jönköpings kommun däremot har en garanti för de fastigheter som är direkt anslutna till Jönköpings kommuns system, att tillhandahålla vatten vid driftstopp samt även tillgodose fastighetens vattenförbrukning. Det innebär i praktiken att kommunen tillhandahåller vatten till deras granne men inte till deras fastighet. Jönköpings kommun har svarat per mail att det kommer att vara olika förutsättningar för samfälligheten jämfört med direktanslutna fastigheter.

De vill ha samma garantier som andra i va-kollektivet. Samfälligheten går idag med förlust och enda intäkten är ränteintäkter. Det innebär att samfälligheten, för att kunna göra investeringar, service och underhåll samt ombyggnationer måste ta ut avgifter från oss fastighetsägare för att få in ett kapital. Som fastighetsägare ska de betala en anläggnings- och brukningsavgift till kommunen och samtidigt hålla liv i och driva ledningarna via en samfällighetsförening som går med förlust. Detta är inte rimligt och de har inte samma förutsättningar som resten av va-kollektivet.

De kommer också att betala två avgifter årligen för att få tillgång till kommunalt vatten och avlopp (en avgift till Jönköpings kommun och en avgift till samfälligheten), själva stå för reparationer och spoling av ledningsnätet samt ombesörja tankbil om dricksvatten saknas. Ytterligare kostnader i form av styrelsearvode, försäkringskostnad, administrativa kostnader samt service och underhåll kommer att belasta varje fastighet som ingår i samfälligheten. De får även bekosta och utföra det jobb som Jönköpings kommun normalt skulle göra om fastigheterna ingick i verksamhetsområdet.

Enligt en skrivelse från Jönköpings kommun till samfälligheten daterad den 4 oktober 2012 ska samfälligheten också ansöka om prövning om den vill att Jönköpings kommun tar över driften samt underhållet av ledningarna mm. Samfälligheten ska även stå för att lösa ledningsrätt/servitut på samtliga fastigheter. Detta innebär att olika fastigheter i samma område får olika möjligheter vad gäller skydd och garantier. Jönköpings kommun har även uppmanat fastigheterna (Ingelstorp 1:33,1:78,1:74 samt 1:76) som idag inte tillhör samfälligheten att betala 40 000 kronor till samfälligheten för att ansluta sig. Ändå har Jönköpings kommunfullmäktige beslutat att samfälligheten ingår i verksamhetsområdet. Jönköpings kommun har gjort tekniska undersökningar av området och utifrån de undersökningarna ska det inte finnas något tekniskt problem med att ansluta deras fastighet till den kommunala anläggningen.

Konsultfirman Norconsult har på uppdrag av Jönköpings kommun utfört mätningar för alternativa dragningar av va-ledningen i området. Jönköpings kommun har dock valt att inte gå vidare med dessa mätningar och kan därmed inte säga att kommunen valt den bästa lösningen vad det gäller teknisk, ekonomisk och miljömässigt perspektiv.

De anser att den anvisade och upprättade förbindelsepunkten inte uppfyller närhetskravet enligt 12 § vattentjänstlagen. De vill att nämnden prövar om de särskilda skäl som kommunen har anfört att frångå närhetskravet är tillräckliga.

Om nämnden kommer fram till att det finns särskilda skäl att frångå närhetskravet anser de att kommunens kostnader för deras anslutning till

förbindelsepunkten gör att deras avgift inte är skälig i enlighet med 31 § vattentjänstlagen. En skälig avgift för deras del är 25 142 kr. De är missgynnade gentemot va-kollektivet med hänsyn till förbindelsepunktens placering och avgiften är för hög då det handlar om en gemensam förbindelsepunkt samt då kommunen inte har tagit över va-nätet i området. Anläggningsavgiften har betalats.

Då kommunen har anslutit gemensamhetsanläggningen med två anslutningspunkter och inte själva bekostat ledningsdragningar eller dyl. i området så betraktar de gemensamhetsanläggningen som en fastighet och beräknar utifrån detta. Därför anser de att gemensamhetsanläggningen ska betala följande till kommunen:

Två grundavgifter á	33 000 kr,
Två servisavgifter vatten á	6 200 kr,
En servisavgift vatten	6 200 kr och
En lägenhetsavgift på	31 200 kr.
Summan blir	115 800 kr inkl. moms.

Denna grundavgift borde sedan delas jämnt mellan de 37 fastigheterna och summan blir då 3 129 kr/fastighet. De har inte tagit med avgiften för tomtyta i beräkningen då den är individuell för varje fastighet. Om man utgår från uträkningarna ovan för fastigheten Ingelstorp 1:14 skulle summan för en anslutningspunkt vara 3 129 kr plus för tomtyteavgift som i deras fall är 35 250 kr + 10 919 kr och 72 öre = 49 298 kr och 72 öre inkl. moms. När kommunen har en täckningsgrad för området på 51 % skulle därmed deras avgift motsvara 25 142 kr inkl. moms och därför yrkar de få återbetalt mellanskillnaden på 54 519 kr.

Enligt inlämnade uppgifter från kommunen har totalt 65 fastigheter, varav 37 inom gemensamhetsanläggningen betalat 4 800 000 kr exkl. moms i anläggningsavgift. Det motsvarar, om man delar summan lika, att varje fastighet betalar 73 800 kr exkl. moms oavsett anslutning. De har betalat 63 728 kr och 68 öre exkl. moms i anläggningsavgift, vilket motsvarar en kostnadstäckning på 86,3 %. Då har de endast en anslutningspunkt och kommunen har ingen anslutning till tomtgräns. Hade endast de 28 fastigheterna

som anslutits till fastighetsgräns redovisats i täckningsgraden hade den varit mycket lägre än 51 %. Det innebär att va-kollektivet inte delar på hela områdets kostnad utan den största delen av kostnadstäckningen står gemensamhetsanläggningens fastigheter för trots att de med den anslutningen har ett sämre va-rättsligt skydd samt att de själva får stå för de kostnader som uppstår inom gemensamhetsanläggningen.

Kommunen har delat upp anläggningskostnaderna i tre delar; Axamo överföringsledning, Axamo öster samt Axamo väster. Vidare har kommunen räknat ut att för Axamo väster finns en täckningsgrad på 35 % och att ingen täckningsgrad har nämnts för överföringsledningen. Vid den muntliga förberedelsen uppgav kommunen att täckningsgraden för Axamo väster och öster är 50 %, men har sen ändrat sig och uppgett att täckningsgraden är 35 % för Axamo väster. Vidare har kommunen anfört att den låga täckningsgraden är att kommunen har byggt en överföringsledning till området, men av senare ingivna dokument framgår tydligt att överföringsledningen inte är inkluderad i täckningsgraden. Avgifterna överstiger arbetet som kommunen har haft för att ta in fastigheterna inom verksamhetsområdet. Kommunen kan inte ha haft så höga kostnader för att ha ordnat nästintill befintliga förbindelsepunkter från gemensamhetsanläggningen.

Om fastigheten hade fått en egen förbindelsepunkt hade avgiften varit ca 40 000 kr högre (dvs. ca 120 000 kr). Detta är något som de hade kunnat godta om kommunen var ansvarig för ledningarna ända fram till förbindelsepunkten.

Under slutet av år 2013 fanns det någon konstig lukt på dricksvattnet. De vände sig till kommunen för hjälp, men underrättades om att de skulle vända sig till samfällighetsföreningens styrelse. När de vände sig till styrelsen uppgav fick de veta att det var kommunen som var ansvarig. Detta är inte hållbart och ska inte behöva drabba abonnenterna. Det är konstigt att ha en tredje part att förhålla sig och betala avgifter till då kommunen har valt att inte ta över vätet. De fick ingen information om att det var problem med dricksvattnet samt vilken åtgärd de eller ansvarig för dricksvattnet skulle vidta. Kommunen har vid den muntliga förberedelsen uppgett att vid fel på ledningar är det

kommunen som ska kontaktas och att det är kommunen som gör utredningarna på ledningsnätet samt meddelar berörda fastighetsägare.

Det är bättre teknisk kompetens och ekonomi om kommunen tar över ledningarna i området än att fastighetsägarna ska behöva stå för underhåll och se till att driva en samfällighet.

Det finns oklarheter kring de va-rättsliga frågorna inom området, t.ex. om en fastighetsägare ska kontakta kommunen eller samfälligheten vid dåligt vatten. Trots att kommunen tidigare har sagt att det är kommunen man ska kontakta, så bollar fastighetsägarna mellan samfälligheten och kommunen. Vidare vill fastighetsägarna veta om, när och vem kommunen kontakter vid fel på dricksvattnet. Det är även oklart om fastigheten finns inom utbyggnadsområdet Axamo Öster eller Väster med hänsyn till vad kommunen har anfört avseende utbyggnadskostnaderna. Deras fastighet finns inom det område som heter Västra Axamo.

Tanken i framtiden är att även den norra sidan av Axamo ska anslutas till kommunens anläggning. Troligtvis bör då täckningsgraden bli mycket högre eftersom fler fastigheter kommer att anslutas till samma anläggning. Mötet den 18 maj 2012 var endast ett informationsmöte och samfällighetsföreningens tidigare beslut att föreningen ska läggas ned m.m. är således gällande. Kommunen borde kunna erbjuda en förbindelsepunkt närmare fastigheten eftersom den ligger i korsningen Gamla vägen/Klämmestorpsvägen och Axamovägen.

Kommunen har i huvudsak anfört följande.

I mars 2011 förelade Länsstyrelsen, Jönköpings kommun att ansluta Axamo fritidshusområde till allmänt va. Den östra delen ska vara ansluten senast den 31 december 2013 och den västra senast den 31 december 2015. Inom området finns en större gemensamhetsanläggning, Ingelstorp GA:1 med ca 30 stycken fastigheter i vilken sökandes fastighet ingår. Gemensamhetsanläggningen upprättades efter beslut av Fastighetsbildningsmyndigheten 1990-10-05.

Anläggning för vatten och spillvatten uppfördes sedan i enlighet med förrättningen och samfälligheten Axamo västra samfällighetsförening upprättades för att förvalta anläggningen. Ledningarna placerades för att ge bästa möjliga självfall för spillvattenledningarna, vilket innebar att de till relativt stor del hamnade inom kvartersmark. Under de senaste åren har den tillhörande infiltrationsanläggningen/markbädden, ur teknisk synpunkt, inte fungerat optimalt. Axamo västra samfällighetsförening kontaktade därför tekniska kontoret för att utröna möjligheten att ansluta gemensamhetsanläggningen till allmänt va. Detta ledde till att kommunen, i arbetet för att ta fram en tidplan för anslutning av fritidshusområden, valde att prioritera upp hela Axamo fritidshusområde. Under 2011-2012 utredde tekniska kontoret utformningen av områdets framtida va-system. Utredningen utfördes med hjälp av konsultfirman Norconsult, och i nära samråd med ordförandena för de största samfällighetsföreningarna inom området. Denna visade att fortsatt nyttjande av föreningens ledningssystem var bäst ur både tekniskt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Då även representanter för gemensamhetsanläggningarna Ingelstorp GA: 1 och Karmeshult S:l (huvudman för Axamovägen) starkt förordade denna lösning beslöt tekniska kontoret att gå vidare med detta alternativ.

Avtal finns inte med samfällighetsföreningen avseende va-tjänsterna och således finns det inte något va-rättsligt förhållande mellan kommunen och föreningen. Det som samfälligheten står för är ledningarna inom gemensamhetsanläggningen (GA) som ligger inom verksamhetsområdet. Detta innebär inte några förändringar kring GA. Varje fastighetsägare har således fakturerats och en förbindelsepunkt har anvisats och upprättats beträffande respektive fastighet. Vidare har varje fastighet en egen vattenmätare.

Det finns 65 fastigheter i Axamo Östra inom det 2013 beslutade verksamhetsområdet.

Kommunen kan inte vitsorda den anläggningsavgift som fastighetsägarna är beredda att betala. Beräkningen är gjord på ett sätt som det inte finns stöd för i taxan. Begreppet kostnadstäckningsgrad används på ett felaktigt sätt då det är

tänkt att visa på hur väl intäkter från beslutad taxa täcker de kostnader som kommunen har haft för att bygga ut den allmänna va-anläggningen i ett visst område. Det är inte en procentsats som fastighetsägarna har rätt att reducera sin avgift med på det sätt de anser att den ska användas i deras fall.

Enligt lag om allmänna vattentjänster 12 § ska förbindelsepunkten "finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering". VA-lagsutredningen (SOU 2004:64) preciserar dock begreppet "särskilda skäl" i avsnittet 15.1.5 Förbindelsepunkt. "Särskilda skäl för annan förläggning kan vara bland annat en gemensam förbindelsepunkt för flera fastigheter där ett internt ledningsnät inrättats genom en gemensamhetsanläggning eller liknande eller där förbindelsepunkten förlagts i anslutning till en samfällighet som fastigheten har del av". Då det enligt förrättningsbeslut är otvivelaktigt att fastigheten Ingelstorp 1:14 ingår i en gemensamhetsanläggning där ett internt ledningsnät inrättats, anser Jönköpings kommun att stöd finns i lagen om allmänna vattentjänster att ge fastigheten, tillsammans med övriga fastigheter inom gemensamhetsanläggningen, gemensam förbindelsepunkt för vatten och avlopp.

Verksamhetsområde för vatten- och spillvatten inom Axamo östra fritidshusområde har beslutats. Därefter har gemensamma förbindelsepunkter för vatten och spillvatten för fastigheterna inom gemensamhetsanläggningen Ingelstorp GA:1 upprättats och meddelats och anläggningsavgift debiterats enligt gällande taxa. Detta innebär att fastigheterna inom föreningen har fått dela på kostnaden för tre servisavgifter och två grundavgifter vilket har reducerat avgiften för fastigheten Ingelstorp 1:14 med 43 108,88 kr.

Enligt [REDACTED], ordförande i västra samfällighetsföreningen, har föreningens ledningsnät fungerat utan problem i 20 år. Kommunens samlade bedömning är mot den bakgrunden att ett bevarande av ett fullt fungerande ledningsnät är bättre ur ekonomisk, teknisk och miljömässig synpunkt än att förlägga en ny ledning.

Tekniska kontoret har även vid sina beräkningar bedömt att kostnaderna för föreningsmedlemmarna skulle bli ca 10 000 kr lägre vid anslutning via gemensam förbindelsepunkt än via inlösen enligt 39 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Detta bedömdes skäligt för va-kollektivet med hänsyn till att en inlösen av ledningssystemet måste föregås av en ledningsrättsprocess för att säkra ledningarnas läge och tillgänglighet. Denna process bedömdes bli lång, och därmed riskera att bidra till att kravet i föreläggandet från länsstyrelsen därmed inte skulle kunna uppfyllas. Då både samfällighetsföreningens och tekniska kontorets beräkningar tyder på att kostnaden vid anslutning via gemensam förbindelsepunkt skulle bli lägre än vid inlösen anser kommunen sökandens påståenden vara vederlagda.

Kommunen har utgått från samfällighetsföreningens önskan om att behålla va-nätet i området. Gemensamhetsanläggningen består i enlighet med förrättning och kommunen avser för närvarande inte ta över det befintliga va-nätet. Att det finns en gemensamhetsanläggning innebär att kommunen måste förhålla sig till denna då lagstiftningen skyddar samfällighetsföreningar m.m. Kommunen kan inte yttra sig om vad föreningen ska göra med sin anläggning. Det framgår samfällighetsföreningens protokoll från den 18 maj 2012 att föreningen avsåg att fortsätta äga och driva gemensamhetsanläggningen. Det är inte aktuellt att lösa in anläggningen.

Det är ca 20-30 m från fastighetens gräns till den gemensamma förbindelsepunkten. Förbindelsepunkten som har anvisats den 23 april 2013 gäller för dricks- och spillvatten. Endast tre förbindelsepunkter gäller för området och alla fastigheter har anslutits till någon av de tre gemensamma förbindelsepunkterna.

Vad gäller förbindelsepunktens läge så är den korrekt förmedlad i enlighet med lag och praxis. Det finns särskilda skäl att frånga regeln om närhetskravet eftersom det handlar om en gemensamhetsanläggning med en befintlig samfällighetsförening som kommunen har förhållit sig till.

När det gäller frågan om skälighet i enlighet med 31 § vattentjänstlagen har kommunen debiterat i enlighet med gällande va-taxa. I och med att en gemensam förbindelsepunkt har anvisats har grund- och servisavgiften satts ned med ca 43 100 kr. Avgiften blev således ca 80 000 kr istället för 120 000 kr om fastigheten hade anvisats en egen förbindelsepunkt.

För den händelse att fastighetsägarna önskar ha ytterligare en anslutning kommer de att debiteras ytterligare en avgift innehållande en ny grund- och servisavgift om 45 400 kr samt arbete på gatumark om 27 000 kr (enligt 2013 års va-taxa år). Frågan om vad som gäller för anläggningsavgifterna och speciellt om det är en gemensam förbindelsepunkt framgår av va-taxans 5 § mom 1 och 5. Det är svårt att tala om några exakta kostnader för vad det kostar att ansluta varje fastighet i området till den allmänna anläggningen, men kommunen har med anledning av att det är fråga om gemensamma förbindelsepunkter fördelat kostnaderna i enlighet med ovan.

Ett område som ansluts till den allmänna anläggningen ger vissa intäkter och varierande täckningsgrad. Jönköping kommun har gett in sammanställning kring kostnadstäckningsgraden för ett antal utbyggda områden, i syfte att visa på att avgiftsnivån i taxan inte täcker de kostnader som kommunen har för utbyggnad av den allmänna va-anläggning. Täckningsgraden är i genomsnitt är 79 %. Täckningsgraden i Axamo väster är 35 % och Axamo öster är 51 %, vilka är betydligt lägre än den genomsnittliga täckningsgraden. Den fastställda gällande taxan i Jönköping kommun har inte full täckningsgrad vilket gör att den avgift som är framräknad inte på något sätt kan ses som ett överuttag eller oskälig med hänsyn till kostnaden.

Kommunen avser att fortsätta bygga ut ledningarna västerut längs med Gamla vägen/Klämmestorpsvägen eller norrut längs med Axamovägen, men något beslut har ännu inte fattats. Prövningsfastigheten ligger i dessa vägars korsning.

Kommunen beklagar ett bemötande på det sätt som fastighetsägarna har upplevt, men enligt Livsmedelslagen har kommunen ett utredningsansvar vid

problem med dricksvattnet och således ska fastighetsägarna i första hand vända sig till kommunen. Om ett problem beror på samfällighetens ledningar är det samfälligheten som ska stå för att åtgärda det, i annat fall är det kommunen. Beroende på om det är stora eller små störningar informeras fastighetsägare om och när det är något fel med dricksvattnet. Vid små störningar som snabbt åtgärdas brukar kommunen inte gå ut med någon information. Det är riktigt att fastigheten ligger inom området som heter Västra Axamo, men kommunen har döpt utbyggnadsområdena till Axamo Öster och Väster. Fastigheten ingår inom utbyggnadsområdet Axamo Öster. Utbyggnadsområdet Axamo Väster kommer att bli klart någon gång under 2015. Överföringsledningen har inte räknats med i kostnaden för Axamo Öster och hade man gjort det hade täckningsgraden blivit lägre i det området.

VA-NÄMNDENS SKÄL

Av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, framgår att om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, ska huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt. Förbindelsepunkten ska finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering. Huvudmannen ska samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten (se 12 §.) Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist (se 31 §).

Förbindelsepunkten utgör gränsen mellan den allmänna va-anläggningen och anslutna fastigheters va-installation. Kravet på att förbindelsepunkten ska ligga i fastighetens omedelbara närhet innebär att den normalt ska ligga i eller intill fastighetsgränsen. Förbindelsepunktens läge bestäms av huvudmannen ensam. Va-nämnden kan bara pröva om en placering är förenlig med vattentjänstlagens bestämmelser men inte själv bestämma något annat läge. Huvudmannen kan

således inte lagligen förpliktas att förlägga förbindelsepunkten på något särskilt ställe.

Av handlingarna i målet framgår att den upprättade och anvisade förbindelsepunkten är belägen 20-30 meter från fastighetens gräns. En sådan placering uppfyller inte vattentjänstlagen närhetskrav. Frågan är därför om det föreligger särskilda skäl att förlägga punkten till den av huvudmannen anvisade platsen.

Enligt kommunen innebär ledningarnas placering inom samfälligheten att de till relativt stor del ligger inom kvartersmark.

Liksom fastighetsägaren i princip inte ska behöva svara för ledningar utanför den egna fastigheten ska å andra sidan inte heller huvudmannen enligt huvudregeln behöva ha ansvaret för ledningar och andra anordningar inne på tomt- eller kvartersmark. Närhetskravet kan inte vara absolut. Om det på grund av terrängförhållandena eller liknande inte är lämpligt, eller i vart fall förenat med betydande merkostnader, att förlägga förbindelsepunkten i fastighetens omedelbara närhet bör det, liksom enligt gällande rätt, finnas en möjlighet att undantagsvis bestämma en annan plats för förbindelsepunkten. Motsvarande bör gälla om den rättsliga fastighetsindelningen är sådan att det för en viss fastighet inte är möjligt att i gatumark förlägga en förbindelsepunkt, exempelvis om fastigheten har avstyckats från en annan och då tillförsäkrats rätt till anslutning till en gata (exempelvis genom servitut). Också när fastighetsägarna valt att inrätta en gemensamhetsanläggning eller på annat liknande sätt inrättat ett internt distributionsnät för vatten och avlopp bör närhetskravet i vissa fall kunna frångås för var och en av fastigheterna till förmån för en gemensam förbindelsepunkt. (se prop. 2005/06:78 s. 61 ff.).

Va-nämnden gör följande bedömning.

Av förarbetena och praxis framgår att det föreligger särskilda skäl t.ex. när ledningarna är förlagda eller ska förläggas inom kvartersmark och/eller fastighetsägarna har en gemensamhetsanläggning. I förevarande fall ligger

vissa delar av ledningarna inom kvartersmark och det finns en gemensamhetsanläggning, vilka omständigheter var för sig utgör skäl att frångå närhetskravet (se bl.a. BVa 56/90 och BVa 38/85). Va-nämnden anser därför att kommunen har stöd i såväl förarbeten och praxis att frångå närhetskravet i förevarande fall. Va-nämnden lämnar fastighetsägarnas talan utan bifall.

Vad gäller frågan om skälighet och rättvisa har fastighetsägarna gjort gällande att anläggningsavgiften är oskälig med hänsyn till att kommunen inte har haft några kostnader för ledningsdragningen för fastigheterna inom samfälligheten. Va-nämnden konstaterar att anläggningsavgiften framräknad med tillämpning av va-taxan, inte strider mot kravet på skälighet och rättvisa enligt 31 § vattentjänstlagen. Fastighetsägarnas talan lämnas utan bifall även i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga

På Va-nämndens vägnar

Marianne Wikman Ahlberg

Va-nämnden: rådmannen Marianne Wikman Ahlberg, ordförande samt ledamöterna Jörgen Hanaeus, Yngve Darte, Malin Enockson, Krister Nilsson och Britt Sahleström (enhälligt). Föredragande: jur.kand. Sisilya Rhawi.